

lokalhistorie

Det kimer snart til julefest...

Helt siden Sandefjord Jentekor ble etablert i 1956 har flere tusen jenter sunget julen inn hvert eneste år i Sandefjord kirke.

For jentene var konsertene en stor og krevende begivenhet. Repertoaret ble innlært og øvd på gjennom hele høsten. Fra 1975 ble øvelsene gjennomført i Sverre Valens villa i Stockfleths gate 9. Temperaturen under øvelsene var ofte så høy at det rant vann av vinduene i spisestuen hvor koret øvde.

Konsertminner

Det jeg husker best fra julekonsertene er stemningen. Høytideligheten, profesjonalitet og presisjon. Og at det var øving, øving, øving som var en selvfølge. Sverre Valen var en mann med respekt, men også glimt i øyet, forteller Marianne Agnes Tholfsen fra Larvik.

Jeg husker at han var god på å få oss unge til å føle oss flinke. Han satte krav som vi hele tiden måtte strekke oss etter. Julekonsertene var en del av selveste julen for meg.

Selv om navnet var Sandefjord Jentekor var det jenter fra hele Vestfold, og til og med fra Skien som sang hos Valen. Foreldrene kjørte eller sendte døtrene med tog eller buss til Sandefjord og Valens villa som er nærmeste nabo til Sandefjord kirke. Det var korøvelser flere ganger i uken, og i helgene før jul var det også søndagsøvelser. Jentekorets to store julekonserter ble alltid gjennomført siste søndag før julaften.

Skipsredervillaen

Valens staselige villa er bygd i 1915 og har en spennende historie. Det ble tegnet i tidstypisk jugendstil av arkitekt O. Sverre fra Kristiania for verkseier og skipsreder Christen Christensen. På denne tiden var Chr. Christensen en av de ledende innen skipsfart, hvalfangst og polarekspedisjoner i Norge.

Sporene etter ham ser vi fortsatt i Sandefjord blant annet i Kommandør Chr. Christensens Hvalfangstmuseum. Museet ble etablert i 1917 av sønnen, konsul Lars Christensen, som oppkalte museet etter sin far.

Varme, svette og kondens

Jentekoret øvde i Valens spisestue. Stuen hadde store vinduer ut mot gaten, brokademønstrert tapet og på veggene hang det flere bilder av jentekoret. Rommet var møblert med nærmere 100 stoler i hesteskoform og flygel.

Jeg husker enorme mengder svette, forteller Gunhild Halle Haugen, og legger til, Valen dirigerte seg svett mens hårmanken ble mer og mer uryddig. Til og med brillene måtte av for å tørkes flere ganger under hver øvelse. Svetteringene under armene ble større og større. Til slutt var hele skjorta gjennombløt. Jeg tenkte alltid at nå bør han ta seg en dusj når øvelsene er ferdig og håper ikke han gir meg en klem når jeg går ut for da blir jeg våt. Men jeg husker best at han var en veldig varm person, og det var vel grunnen til at Sandefjord Jentekor var slik det var.

Det var ikke ventilasjonsanlegg i stuen til Valen. På kalde dager, da det ikke kunne luftes dannet det seg kondens i hele rommet. Når de klokkeklare stemmene sang om julens budskap, rant det av vinduene i spisestuen.

Øvelser hos Mary

Alle korjentene fikk privatskoleing på tomannshånd hos Mary. Hun øvde med jentene i den ene stuen i andre etasje. Jentene måtte gjøre pusteøvelser og si FY! TRA-LA! Og alle måtte synge den faste sangen; «Alle fugler små de er». Hver

jente fikk karakter på de ulike sangtekniske ferdighetene som ble oppført i en bok.

Jeg husker så godt vi gikk i sokkelesten rundt i huset til Valen, minnes Cecilie Sørensen.

Jeg var alltid litt nervøs da jeg gikk opp trappa til andreetasje hvor jeg skulle synge «Alle fugler» for Mary. Men jeg ble fort roet ned av å kikke på alt det spennende som var i rommet av pyntegjenstander og bilder. Det var et herlig hus som jeg savner, sier hun.

Korkjole i rødt, hvitt og blått

Korkjolene i beste 50-tallssnitt ble designet av Valens søster Liv Løvvik, som drev eget syatelier. I god tid ble kjolestatusen sjekket opp.

De skulle være i rett høyde under kneet, og sitte pent rundt livet, forteller Gunhild Halle Haugen og fortsetter; Målebåndet var i flittig bruk. Strømpene skulle være champagnefargede og ikke solbrune. Vi hadde jo veldig lyst på de solbrune strømpene som kunne ha fiffet opp våre bleke vinterlegger. Men det var ikke lov. Skoene skulle være sorte uten dilldall-pynt. Før konsertene gikk Mary Valen rundt med kontrollerende øyne for å se at alle korantrekkene var på stell.

Konserter med kakeproviant

Alle jentene hadde store forventninger til julekonsertene.

Like før konserten skulle begynne øvde vi på oppstillingen, forteller Gunhild Halle Haugen.

Vi var flinke til å stille opp i perfekte rekker raskt og effektivt. Det vi gruete oss mest til var å stå oppstilt utenfor kirken i minus 10, bare ikledd korkjolen, tynne bluser og nylonstrømper. Ute i kulden kunne vi stå opp til 15 minutter før vi

gikk inn i den deilige, varme kirken for å synge for fullsatt kirke. Vi hadde lange dager med to konserter på en dag. Mellom slagene mumset vi i oss medbrakte julekaker, appelsiner og brus. Det var koselig, men det var viktig å vente med å ta på kjolen til etter at kakene var spist opp. Konsertene var en opplevelse. Kirken var pyntet til jul, kirkebenkene fylt til randen og Mary gikk over Valens hårmanke med den siste påfyllingen av hårspray.

Klokkeklare solister

Et av høydepunktene i konsertene var når solistene sang. Det

var jenter med fantastiske stemmer. Bente Eggum Johannesen og Heidi Jacobsen sang «Stille natt, hellige natt» på en inderlig og klokkeklar måte. Jentene hadde sine klare favoritter blant julesangene.

Den julesangen eller de julesangene jeg likte aller best var «Kom, syng for vår herre» eller «Adeste Fideles» som den heter på latin, forteller Cecilie Sørensen, og så likte jeg godt den norske salmen «Kling no klokka» og den engelske «Carol of the Bells».

Gode minner

Det er rart med førjulstider

Sandefjord jentekor framførte de årlige julekonsertene i Sandefjord kirke.

FOTO: TORE SANDBERG

som nå, da kommer minnene om julekonsertene tilbake, forteller Annette Sandberg. Jeg klarer nesten ikke høre Händels «Halleluja» og mange andre vakre julesanger som vi en gang sang så fint, fordi jeg blir så nostalgisk. Når jeg nå i ettertid forteller andre uinnvidde om alle konsertene vi hadde, alle konkurransene vi vant og alle land vi turnerte i, er det nesten ikke til å tro. Mamma går på korkonsert i Sandefjord og møter ofte en like vital Sverre Valen og han hilser alltid og glemmer

aldri.

Det er ikke mange dagene før det kimer til julefest på ny, og selv om ikke Sandefjord Jentekor synger julen inn, så er det mange andre dyktige kor og musikere som sørger for den musikalske julestemningen.

Kilder:

Takk til informantene; Marianne Agnes Tholfsen, Gunhild Halle Haugen, Cecilie Sørensen, Hege Kåsin Rusten og Annette Sandberg.

Litteratur:

«Byvandring i Sandefjord», (2001)
Roar L. Tollnes
«Gullstruper og glade toner», (2010)
«Mitt kjære Sandefjord» Bind 9.
«Kormesteren», Tore Sognefest, (2009)

Av Marianne Sørensen

VESTFOLD MUSEENE

Sverre og Mary Valen med LP og CD innspilt av Sandefjord Jentekor.

FOTO: MARIANNE SØRENSEN.

Sverre og Mary Valens ungdomstilvilla i Stockflethsgate 9. ble bygget for skipsreder og verkseier Chr. Christensen i 1915.

FOTO: MARIANNE SØRENSEN

Første juledag 1921 inviterte Kommandør Chr. Christensen familie og venner til juleselskap i storstuen i Stockflethsgt. 9. Valen brukte den samme stuen til øvingslokale for Sandefjord Jentekor. I dag er stuen tilnærmet den samme som i Christensens tid, riktignok med annen møblering.

FOTO: HVALFANGSTMUSEETS ARKIV

SANDEFJORD LOKALHISTORISKE SENTER

på Pukkrestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mkr. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters info-gruppe: består av redigerer Harald Fevang og medarbeiderne, Otto Ågesen, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag Ingemar Børresen, Sven Erik Lund, Gro Midttun og Bjørn Marum Olsen. Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 – sv-er-lu@online.no